

OSMANLI ALFABESİ

ALFABE

Osmanlı Türkçesinde kullanılan harflerin temeli Arap alfabesine dayanmaktadır. Arap alfabesinde bulunan bütün harfler Osmanlı alfabesinde de yer almaktadır. Arap alfabesindeki 28 harf yetmediği için bu harflere zaman içinde Farslar ve Türkler bazı ilavelerde bulunmuşlardır. Farsçadan پ pe, چ çe ve ژ je harfleri Osmanlıcaya ilave edilerek harf sayısı 31'e çıkmıştır. Ayrıca yumuşak ğ'nin ince sesli kelimelerde gösterilmesi için kâf-ı Fârisî; Türkçeye mahsus bir ses olan ve burundan gelen bir n sesi veren nazal "ñ" (kâf-ı nûnî, kâf-ı Türkî) için ك harfi kullanılmıştır. لا lâmelif, ء hemze ve ه (ه) ha-i resmiye'nin de eklenmesi ile Osmanlıcada kullanılan harf sayısı 36'ya çıkmıştır.

Osmanlıca'nın yazımında kullanılan bu 36 harften çoğunun kelimenin başında, ortasında ve sonundaki yazılış şekilleri farklılıklar göstermektedir. Örneğin; Ayın "ع" harfi tek başına müstakil olarak yazıldığında bu şekildedir (ع).

Kelimenin ilk harfi olarak gelirse ع (عزیز 'Aziz, عثمان 'Osman) şeklinde, kelimenin ortasında bulunduğu ع (معدة mi'de, نعمت ni'met, سعادت sa'âdet), kelimenin son harfi ise ع (منع men') şeklinde yazılır. Böylece Osmanlıcada bir harfin 4 ayrı şekli olmaktadır.

Arapçada olduğu gibi Osmanlıcada da harfler sağdan sola doğru yazılır ve bazı harfler dışında birbirine birleştirilir.

Osmanlıcada yer alan harflerin müstakil, kelimenin başında, ortasında ve sonundaki yazılış şekillerini tabloda şöyle gösterebiliriz:

Sonda	Ortada	Başta	Harfler	Sonda	Ortada	Başta	Harfler	
ب	ب	ب	B be	ا		أ	أ	A, E, I, Ü elif
ت	ت	ت	T te	پ	پ	پ	پ	P pe
ج	ج	ج	C cim	ث	ث	ث	ث	æ se
ح	ح	ح	H ha	چ	چ	چ	چ	Ç çim
د	د	د	D dal	خ	خ	خ	خ	H hı
ر	ر	ر	R re	ذ		ذ	ذ	Z zel
ژ	ژ	ژ	J je	ز		ز	ز	Z ze
			Ş					S

ش	ش	ش	ش	şin	س	س	س	س	sin
ض	ض	ض	ض	D, Z dad	ص	ص	ص	ص	Š sad
ظ	ظ	ظ	ظ	Z zı	ط	ط	ط	ط	T tı
غ	غ	غ	غ	G gayın	ع	ع	ع	ع	a, i o, ü ayın
ق	ق	ق	ق	Q kaf	ف	ف	ف	ف	F fe
Kâf-1	گ	Farisî گ	گ	G	ک	ک	ک	ک	K kef
ل	ل	ل	ل	L lâm	Kâf-1 ک	ک	ک	Türkî ک	v, y
ن	ن	ن	ن	N nun	م	م	م	م	M mim
ه	ه	ه	ه	H he	و		و	و	V vav
ی	ی	ی	ی	Y ye	لا		لا	لا	LA lâmeli f

Hemze, “ء” işareti ile gösterilir. Başta bulunduğu zaman “أ” elif üzerinde yazılır. Kelimenin ortasında bulunduğu zaman elif, vav veya diğ üzerinde gösterilir. Sonda bulunan hemzeler Osmanlıcada düşer: أش ev, أو eş, مأمور me'mur, مؤمن mü'min, نهشت neş'et, بدء bed'. Hemzenin yazılışı konusunda ileride daha uzun olarak durulacaktır.

Ha-i resmiye, bitişik olduğu zaman “هـ” şeklinde; ayrı olduğunda “ه” şeklinde yazılır ve hece veya kelime sonunda “e” “a” seslerini verir; دده dede, دره dere, سرچه serçe, صرچه sırça, قره kıra.